

Máté evangéliuma 16. rész 24-26a versei: „Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét értem, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?”

Kedves Testvéreim!

Valamikor teológus koromban láttam egy filmet, ami egy gazdag emberről szólt, aki mindent meg tudott szerezni magának, óriási birtokai voltak, ám nagyon furcsa vallási szokást követett: a sátánnak áldozott, őt imádta, őt kereste életében. A filmben aztán kiderült az is, hogy milyen sötét szertartásokat tartanak, megindult a nyomozás, felgöngyölítették az ügyet. A záró képsor pedig az volt, hogy ennek az embernek a holtteste megjelent egy föld mélyéből kilépő csatorna vizében, a körülötte lévőkhöz pedig ezt a bibliai idézetet mondta: „mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?” Mit használ az embernek, ha mindene meg van, ha ezen a földön vagyona, gazdagsága van, de a lelke kárt vall, vagyis nem nyeri el az örök életet?

Mennyire vesszük komolyan Jézus szavait? Ha valaki megnyeri is a világot, az nem használ semmit. Hiszen itt nemcsak arról van szó, hogy gazdagok leszünk, hogy az életünkben mindig minden sikerül, hanem arról, hogy a saját elképzeléseinket és a saját célunkat hajszoljuk és azokat akarjuk elérni. Az egyik kisgyerek, akivel néha szoktam társasjátékozni, az egyik játékban mindig kitűzi a célt, hogy mit akar elérni. Azonban, ha valaki más ebben megakadályozza, akkor összedől a világ. Ki is mondja, hogy ez így nem igazság, mert én ezt meg akartam csinálni. Vajon amikor Jézus kimondja, hogy az embernek nem használ, ha az egész világot megnyeri, de lelkében kárt vall, akkor nem gondol arra, hogy a saját elképzeléseink, a saját céljaink megnyerése is lehet súlyos veszteség?

Mi Krisztus hívő emberek sokszor felsőbbrendű gőggel állunk az eseményekhez. Ugyan már, ez velünk nem is fordulhat elő. Mégis hadd tegyem fel a kérdést. Valóban így van ez? A körülöttünk lévő világ hatása soha nem érint meg minket? Mindig képesek vagyunk nemet mondani a világra, nemet mondani a saját terveinkre és igent mondani a mi Megváltónkra? Az elmúlt hét vasárnapján, amikor a tükörbenézésről volt szó, akkor vajon mit láttunk? Minden rendben van, és minden tökéletes a Krisztus kapcsolatomban?

Egyszer éltem keresztül egy írás a Nők Lapjából. Egy levélben leírta egy hölgy, hogy aggódik az öccse miatt. Fiatalon nősült, de a házassága megromlott az anyagiak miatt. Most már több, mint két évtizede házasság, de nincsen nyugalmuk egymás mellett, mert mindig arról szól az élet, hogy mi az, amijük van, és mi az, ami hiányzik. A levélíró feltette a kérdést: „mit ér a lakásra való gyűjtögetése, ha a jelen lelki és anyagi szükségéi kielégítetlenek maradnak? Az öcsém nem tud szabadulni, mert ragaszkodik a kemény munkával szerzett javaihoz...”. A válaszadó rendkívül körültekintően mondja el a javaslatát. „Szívesebben lennék földönfutó, mint hogy gyűlöletben és a pénz körüli haláltáncban éljem le az életemet”. Aztán, amikor végigvette a helyzetet, akkor rendkívül éleslátóan tette fel a kérdést: „ha a testvére kizárólag az anyagi javak miatt nem változtat, akkor számára is a pénz az isten? Akkor ad absurdum olyan, mint a felesége?” Kedves Testvéreim! Egy hétköznapi történet, ami azt mutatja, hogy egészen közel van hozzánk annak a valósága, hogy ugyan azt hisszük, hogy megnyertük a világot, hogy elértük a kitűzött célt, megszereztük a házat, az autót, amit csak a gyermekinknek akarunk továbbadni, de közben pedig elvesztettük a lelkünket.

Félreértés ne essék. Nem a célok ellen beszélt Jézus. Nem azt mondta, hogy soha ne tervezzél, soha ne szerezzél meg semmit. Megváltónk csak arra figyelmeztet, hogy ezek közben ne áldozzuk be a lelkünket. Ne hanyagoljuk el Krisztussal való kapcsolatunkat. Ez a felolvasott evangéliumi szakasz a sorrendre hívja fel a figyelmünket.

Mai gondolkodásunk tehát egy átrendezésre hív minket. Ez az átrendezés azt jelenti, hogy az élet-berendezkedésünk a lehető legjobban feleljen meg Jézus elképzeléseinek. Egy példával is hadd érzékeltessem, hogy mire gondol itt Jézus. Jó pár évvel ezelőtt, amikor a naszályi régi parókián laktunk, akkor nagyjából másfél évente átrendeztük a lakást. Alapvetően kipróbáltunk minden változatot, hogy hol a legjobb a dolgozószoba, a hálószoba, a gyerekszoba, a nappali. Nyilvánvalóan a konyhát és a fürdőszobát nem helyeztük át, de minden más vándorolt. Az volt a célunk, hogy megtaláljuk azt a lakás beosztást, ami a lehető legotthonosabb, amiben a legjobban érezzük magunkat. Megváltónk ugyanezt kéri az életünkkel kapcsolatban. Rendezgessük addig, változtatgassuk addig az időbeosztásunkat, az Istenre-figyelésünket, a különböző céljainkat, amíg az leginkább megfelel Krisztusnak.

Itt pedig a rendezés alapelve az, hogy ne önmagunknak éljünk, ne a saját, mondhatom így is egyéni céljaink vezéreljenek, hanem a lelkünk boldogsága, Jézus követése. Az olyan ember lelke nem vall kárt, aki megtagadja magát, aki felveszi a keresztyét és követi Jézust.

Hallom már most az ellenvéleményeket, hogy ezzel bizony nem sokat segítetttem. Jézus mégis azt mondta, hogy az átrendezés első lépése az, hogy meg kell tagadnunk magunkat. Pontosan úgy, ahogyan Péter háromszor megtagadta Jézust. Kimondta országnak-világnak, hogy Jézust nem ismeri. Nem tudja, hogy kicsoda ő.

Egy kicsit eljátszottam a gondolattal, hogy mit jelent magamat megtagadni. Odajönnének hozzám emberek és megkérdeznék, hogy ismered te Szabó Elődöt? Mire azt válaszolnám, hogy nem is hallottam még róla. De hát pontosan olyan lelkészi ruha van rajtad is, mint rajta szokott lenni. Már pedig, én akkor sem ismerem. Sőt, hogyha jobban megnézzük, akkor a fényképen, ami itt van nálunk, ugyanaz az arc van, mint amilyen a tied. Én pedig azt válaszolnám újra, hogy nem ismerem ezt az embert. Ugye mennyire képtelen dolog ez? Márpedig Jézus azt kéri, hogy aki szeretne a tanítványa lenni, aki szeretné az életét helyesen berendezni, annak meg kell tagadnia magát.

Hosszú és küzdelmes gondolatsor vezetett el engem is idáig, hogy kimondjam, mi is kell ahhoz, hogy Jézus tanítványa lehessen. Amit én gondolok, az nem jelent semmit. Amit én érzek, az nem is számít. Ami eddig értékes volt, arra ezután azt kell mondanom, hogy nem fontos. Meg kell tagadnom magamat. Ismét furcsa kifejezés lesz az, amit használnom kell: meg kell szakítani a kapcsolatot magammal.

Hogyan? Úgy, hogy minden érzésem, gondolatom, tervem elindulása és végrehajtása közé bekerül Jézus. Egy képpel közelebb hozva mindezt, olyan ez, mint amikor a lakás áramrendszere előtt ott van egy biztonsági főkapcsoló, amit ha elfordítanak, akkor azonnal mindenütt áramszünet lesz. Az életemben ez a kapcsoló Jézus kezébe kerül. Ha ő akarja, akkor folytatódnak a gondolataim és érzéseim, de ha nem akarja, akkor kikapcsolja őket. Megtagadom magam, vagyis kiengedem a legfőbb irányítást a kezemből.

Erre azért van szükségem, mert csak így leszek képes a folytatásra, hogy felvegyem a keresztyét. Jézus, amikor ezt a képet elének hozza, akkor elsődlegesen nem arra utal, hogy mindenki hordozza a saját terheit, mindenki vigye életének nyomorúságait, mert ezzel tölti be az Ő kérését. Jézus itt azt kéri, hogy legyen véglegessé a Krisztus-követő úton való elindulásunk. Amikor ugyanis valakit kereszthalálra ítélték, és ez már a jogerős, minden fellebbezésen túli ítélet volt, akkor a vállára adták a keresztyét. Onnan már nem volt visszaút.

Jézus kérése tehát azt a kérdést veti fel, hogy mennyire végleges az a döntésem, hogy Őhöz tartozónak mondom magam? Mennyire végleges az, hogy már átrendeztem a fontossági sorrendet és magam helyett Jézus a legfontosabb? Felvettem-e a keresztyét, vagyis elindultam-e azon az úton, ahol a saját életem keresztyére feszítése történik meg? Amikor ugyanis Jézus ezt kéri, hogy vegyem fel a saját keresztyémet, akkor arról van szó, hogy innentől kezdve az én életem meg fog halni.

Remélem, hogy most már mindenkit sikerült a fogalmakba belekevernem. Hogyan halhat meg az életem? Úgy, hogyha meghal, azzal nem lesz vége mindennek, hanem kapok helyette egy másikat, egy újat. Pontosan úgy, ahogyan Pál apostol írta: „Krisztussal együtt keresztyére vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amelyet most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem”. (Gal. 2.20) Aki ugyanis elveszti az életét Jézusért, az megtalálja azt. Arra akar megtanítani minket ez a pár mondat, hogy nem kell féltetni azt, amink van. Hagyni kell, hogy a Jézustól jövő élet legyen bennem.

Használtam egy képet, Kedves Testvéreim, az átrendezésről. Nemes egyszerűséggel arról van itt szó, hogy ami eddig volt az életemben Jézus nélkül, azt kidobálom, azt halálra ítélem, hogy aztán a Megváltó rendezze be az életemet azzal, ami Tőle jön. Nem a világot kell nekünk megnyerni, nem a saját céljainkhoz kell ragaszkodni, hanem egyedül Krisztust követni, Őutána menni, mert aki elveszti az életét érte, megtalálja azt. Ez a kérdés vezessen tehát minket: megtaláltam már az igazi életet Krisztusban?

Amen!